

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมา

การศึกษา ถือเป็นรากฐานที่สำคัญในการสร้างคนให้มีคุณภาพในสังคม พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้คำนิยามการศึกษาว่า หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความ เจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดการ สภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นั้น ถือได้ว่าเป็นความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่ง ประเทศไทย เป็นประเทศที่กำลังพัฒนา มีความต้องการบุคลากรที่มีการศึกษาในระดับสูงเป็น จำนวนมาก ในปัจจุบันบุคลากรในระดับสูงมีจำนวนน้อยมาก เมื่อเทียบกับจำนวนประชากรของ ประเทศ เนื่องด้วยการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจ มีความรุนแรงในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะภาครัฐหรือ ภาคเอกชน จึงต้องมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีอยู่ในองค์กรของตนเองให้มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพมากที่สุด (สิทธิชัย สะสมพล, 2548)

การศึกษาในระดับปริญญาโท เป็นการศึกษาที่ต่อเนื่องจากการศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพชั้นสูง เพื่อให้เกิดความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา รวมไปถึงการค้นคว้าวิจัย การมีความคิดสร้างสรรค์ในวิทยาการใหม่ๆ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ พัฒนา สังคม และการสร้างความเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยเฉพาะการค้นคว้าวิจัยและการแสวงหาความรู้ อย่างลึกซึ้งเฉพาะด้านนั้น เป็นการแสวงหาความจริงทางวิชาการ เพื่อตอบสนองความต้องการด้าน กำลังคนในระดับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา เพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ (ปริญญา ญาณ โภชน์, 2545)

ปัจจุบัน จะเห็นได้ว่ามีผู้ที่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทเพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็น บุคคลวัยทำงาน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงนักศึกษาที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาระดับปริญญา ตรี ต่างก็ให้ความสนใจเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ดังจะเห็นได้จาก ข้อมูลของจากกลุ่มสถิติ และวิเคราะห์สถานะการศึกษาไทย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2553) แสดงให้เห็นถึง จำนวนนักศึกษาระดับอุดมศึกษา จำแนกตามประเภทสถาบันที่จำกัดรับ และสถาบันที่ไม่จำกัดรับ พบว่า จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาโท ในปี 2553 มีจำนวน 206,668 คน ซึ่งมีจำนวนสูงกว่า ปี การศึกษา 2550 และปีการศึกษา 2551 ซึ่งมีจำนวน 182,456 คน และ 179,561 คน ตามลำดับ ทั้งนี้

แสดงให้เห็นว่า ปัจจุบันค่านิยมของคนไทยให้ความสำคัญกับการศึกษามากขึ้น โดยใช้ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นนี้ ถือว่าเป็นโอกาสที่ดีในการได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาโท เพื่อให้ได้รับเงินเดือนที่สูงขึ้น หน้าที่การงานที่สูงขึ้น เพราะว่าทุกองค์กร ต่างต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถสูง เพื่อนำมาพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประกอบกับในสภาวะปัจจุบันที่เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ย่อมส่งผลให้บัณฑิตที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีอัตราการว่างงานเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากความต้องการของตลาดแรงงานมีน้อย เมื่อเทียบกับจำนวนบัณฑิตที่จบในแต่ละปีที่มีจำนวนมาก ซึ่งสถิติบัณฑิตที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีประจำปี 2554 ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีจำนวน 6,184 คน (งานทะเบียนและสถิตินักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2554) มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 1,607 คน (กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ม.ป.ป.) และมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ 503 คน จึงทำให้บุคคลส่วนหนึ่ง มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพ ความรู้ และเพิ่มโอกาสในการทำงานที่ดีขึ้น ดังนั้น บุคคลเหล่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักศึกษาปริญญาตรี ที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ที่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท จึงเกิดความต้องการสารสนเทศด้านการศึกษาต่อ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ

จังหวัดปัตตานี ยะลาและนราธิวาส เป็นพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย มีพื้นที่รวมกัน จำนวน 6.84 ล้านไร่ แบ่งเป็น จังหวัดปัตตานี 1.21 ล้านไร่ จังหวัดยะลา 2.43 ล้านไร่ และ จังหวัดนราธิวาส 2.4 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 15 ของพื้นที่ภาคใต้ทั้งหมด มีประชากรประมาณ 1.67 ล้านคน แบ่งเป็น จังหวัดปัตตานี 595,985 คน จังหวัดยะลา 415,537 คน และจังหวัดนราธิวาส 662,350 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2553) ถือเป็นพื้นที่ชายแดนของประเทศ ที่มีศักยภาพในการพัฒนา เนื่องจากตั้งอยู่ในพื้นที่ภูมิประเทศที่อุดมสมบูรณ์ และมีความหลากหลายทั้งทางด้านสภาพสังคม วัฒนธรรม ประเพณี และความเป็นอยู่

ในด้านการศึกษานั้น พื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี จำนวน 3 สถาบัน ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา และมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ และสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 1 สถาบัน คือ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่มีภูมิลำเนามาจากชุมชนในเขตพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกในภาคใต้ ตั้งอยู่เลขที่ 181 หมู่ที่ 6 ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาในภาคใต้เป็นอย่างมาก เปิดสอนทั้งในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ได้กำหนดเป้าหมาย เพื่อการพัฒนา

ภาคใต้ ตามแผนพัฒนาการศึกษาอันเป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพื่อการอยู่ร่วมกัน อย่างสันติสุขและเสมอภาคของประชาชนและเพื่อเป็นแหล่งบริการวิชาการชุมชน ทั้งในชนบทและในเมือง มีการจัดทำหลักสูตรที่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้นำความรู้ไปใช้พัฒนาท้องถิ่นหรือชุมชนของตนเอง และเน้นการจัดการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนให้สะดวกยิ่งขึ้น (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2554)

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ตั้งอยู่เลขที่ 133 ถนนเทศบาล 3 ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา เดิมเป็นโรงเรียนอาชีพกสิกรรมประจำจังหวัดยะลา เปิดสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษา ต่อมาพัฒนาเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูและยกฐานะเป็นวิทยาลัยครู ซึ่งมีการปรับปรุงการเรียนการสอนจนสามารถเปิดสอนถึงระดับปริญญาตรีได้ ในปี พ.ศ. 2538 ได้มีประกาศราชกิจจานุเบกษา เปลี่ยนชื่อเป็น สถาบันราชภัฏ และพัฒนามาเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาในปัจจุบัน (มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 2554)

มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ตั้งอยู่เลขที่ 49 ถนนระแงะมรรคา ตำบลลานาค อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งใหม่ในภาคใต้ สังกัดคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งหลอมรวมสถาบันการศึกษาที่มีอยู่แล้วในจังหวัดนราธิวาส จำนวน 4 สถาบัน คือ วิทยาลัยเทคนิคนราธิวาส สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา วิทยาลัยการอาชีพตากใบ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนราธิวาส และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราธิวาส ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ พ.ศ. 2548 โดยมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ เปิดสอนทั้งในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ระดับปริญญาตรี และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ป.บัณฑิต) มีการจัดทำหลักสูตรที่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้นำความรู้ไปใช้พัฒนาท้องถิ่นหรือชุมชนของตนเอง และเน้นการจัดการเรียนการสอนที่ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน ซึ่งได้เปิดสอนในระดับปริญญาตรี จำนวนทั้งสิ้น 5 คณะ 1 สถาบัน ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะเกษตรศาสตร์ และสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา (มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์, 2554)

มหาวิทยาลัยฟาฏอนี ตั้งอยู่ที่บ้านปารามิเต ตำบลนุติ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา บนเนื้อที่ 43 ไร่ ห่างจากตัวเมืองยะลาบนเส้นทางสายยะลาเบตง และสายยะลารามันประมาณ 7 กิโลเมตร ประกอบด้วยอาคารต่างๆ ซึ่งได้รับเงินสนับสนุนการก่อสร้างจากธนาคารอิสลามเพื่อการพัฒนาประเทศซาอุดีอาระเบีย (IDB) ทั้งหมด 6 อาคาร ได้แก่ อาคารมัธยม อาคารเรียน อาคารหอพัก 3 หลัง นับเป็นวิทยาเขตแรกที่วิทยาลัยได้ดำเนินการเปิดสอนระดับอุดมศึกษา ปัจจุบันวิทยาเขตยะลา

เป็นที่ตั้งของสถาบันภาษานานาชาติ ปัจจุบันมหาวิทยาลัยฟาฏอนีได้ย้ายหน่วยงาน ส่วนใหญ่ไปตั้งที่วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 3 บ้านโสร่ง ตำบลเขาตุม อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี บนที่ดินจำนวน 283 ไร่ ประกอบด้วย สำนักงานอธิการบดี คณะอิสลามศึกษา คณะศิลปศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มัสยิดฮารอมัยน์ สำนักวิทยบริการ สำนักบริการการศึกษา สำนักกิจการนักศึกษา และอาคารหอประชุมวันมูหะมัดนอร์ มะทา (มหาวิทยาลัยฟาฏอนี, 2554)

ปัจจุบัน ไม่อาจปฏิเสธได้ว่า สารสนเทศนั้น ได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากในชีวิตประจำวันมนุษย์ทุกคน ต่างก็มีความต้องการสารสนเทศในด้านต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ หรือเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง เมื่อบุคคลนั้นๆ เกิดความต้องการสารสนเทศ (Information Need) บุคคลนั้นก็จะมีพฤติกรรมในการแสวงหาสารสนเทศ (Information Seeking) นั้นๆ เพื่อตอบสนองความต้องการดังกล่าว เช่นเดียวกับสารสนเทศด้านการศึกษาต่อ ก็ถือว่ามีผลสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาต่อ เนื่องจากสามารถนำข้อมูลดังกล่าว เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ และมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ให้บริการสารสนเทศด้านการศึกษาต่อโดยตรง

เมื่อนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความสนใจเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท จึงเกิดความตระหนักและต้องการสารสนเทศ เกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท จากนั้น จะมีพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศดังกล่าวที่สามารถตอบสนองความต้องการ โดยเริ่มต้นจากกระบวนการเลือกแหล่งสารสนเทศที่จะสืบค้น เครื่องมือที่ใช้สืบค้นสารสนเทศ เพื่อรวบรวมสารสนเทศนั้น และนำสารสนเทศนั้นมาใช้เพื่อประกอบการตัดสินใจต่อไป

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง ความต้องการสารสนเทศและพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศด้านการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยขอบเขตของการวิจัยในครั้งนี้ จะศึกษาเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเท่านั้น ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา และมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ เนื่องจากมหาวิทยาลัยฟาฏอนี เป็นมหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งจะมีการจัดการเรียนการสอนที่อยู่ภายใต้การบริหารของหน่วยงานเอกชน และงบประมาณส่วนใหญ่มาจากต่างประเทศ จึงมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างจากมหาวิทยาลัยของรัฐ ผู้วิจัยจึงไม่ขอนำมากล่าวในการวิจัยครั้งนี้ โดยจุดมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อทราบถึงความต้องการสารสนเทศและการแสวงหาสารสนเทศด้านการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

มหาวิทยาลัยของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นขณะ
แสวงหาสารสนเทศด้านการศึกษาต่อ ซึ่งผลการวิจัยนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐ
ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวางแผน ปรับปรุง และพัฒนา การจัดบริการ
สารสนเทศด้านการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ
สารสนเทศได้ อีกทั้งยังเป็นแนวทางส่งเสริมให้นักศึกษา สามารถแสวงหาสารสนเทศเพื่อนำไปใช้
ประโยชน์ได้ตามต้องการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการสารสนเทศ ในด้านเนื้อหา รูปแบบ และแหล่งสารสนเทศ ของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในการศึกษาต่อระดับ
ปริญญาโท
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ในด้านเนื้อหา รูปแบบ และแหล่ง
สารสนเทศ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ใน
การศึกษาต่อระดับปริญญาโท
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับความต้องการสารสนเทศและ
พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยของรัฐในสาม
จังหวัดชายแดนภาคใต้ในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท
4. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการแสวงหาสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท

คำถามในการวิจัย

1. ความต้องการสารสนเทศ ในด้านเนื้อหา รูปแบบ และแหล่งสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท อยู่ในร้อยละเท่าไร
2. พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศในด้านเนื้อหา รูปแบบ และแหล่งสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท อยู่ในร้อยละเท่าไร
3. ปัจจัยส่วนบุคคล กับความต้องการสารสนเทศและพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท มีความสัมพันธ์กันหรือไม่

4. ปัญหาและอุปสรรคในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท อยู่ในระดับใด

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความต้องการสารสนเทศในด้านเนื้อหา รูปแบบและแหล่งสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท มีความแตกต่างกัน
2. พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศในด้านเนื้อหา รูปแบบและแหล่งสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท มีความแตกต่างกัน
3. ความต้องการสารสนเทศและพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท มีความสัมพันธ์กันกับปัจจัยส่วนบุคคล
4. ปัญหาและอุปสรรคในการแสวงหาสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท มีความแตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สารสนเทศด้านการศึกษาต่อ หมายถึงสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท จำแนกเป็น 3 ด้าน คือ

1) **เนื้อหาของสารสนเทศ** หมายถึง เนื้อเรื่องหรือรายละเอียดข้อมูลของสารสนเทศด้านการศึกษาต่อ ในระดับปริญญาโท ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกเป็น 6 ด้าน คือ

1.1) สารสนเทศด้านหลักสูตร คือ

1.1.1) ชื่อหลักสูตรและสาขาวิชาที่เปิดสอน

1.1.2) คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

1.1.3) จำนวนนักศึกษาที่รับเข้า

1.1.4) แผนการศึกษา (ประกอบด้วย 3 รูปแบบ คือ แผน ก แบบ ก 1

หมายถึง การศึกษาที่เน้นการวิจัยศึกษาเฉพาะวิทยานิพนธ์อย่างเดียว, แผน ก แบบ ก 2 หมายถึง

การศึกษาที่ศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์ แผน ข หมายถึง การศึกษาที่ศึกษารายวิชาโดยไม่
ต้องทำวิทยานิพนธ์แต่ต้องทำสารนิพนธ์)

- 1.1.5) รายวิชาและคำอธิบายรายวิชา
- 1.1.6) ระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตร
- 1.1.7) จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร
- 1.1.8) ภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอน (ภาษาไทย , ภาษาต่างประเทศ)
- 1.1.9) รูปแบบการเรียน (ภาคปกติ คือ เวลาเรียนวันจันทร์ ถึง ศุกร์ ในเวลา
ราชการ และ ภาคพิเศษ คือเวลาเรียนวันเสาร์ ถึง อาทิตย์)

1.2) สารสนเทศด้านอาจารย์ คือ ข้อมูลอาจารย์ประจำหลักสูตร หรือ ประจำ
สาขา ได้แก่

- 1.2.1) ประวัติการศึกษา
- 1.2.2) ตำแหน่งทางวิชาการ
- 1.3.3) ประสบการณ์ในการทำงาน

1.3) สารสนเทศด้านสถาบันคือ ข้อมูลพื้นฐานของมหาวิทยาลัยของรัฐ
ได้แก่ 1.3.1) ข้อมูลพื้นฐานของสถาบัน ได้แก่ ชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ ทำเลที่ตั้ง แผนที่
สภาพแวดล้อม

- 1.3.2) ชื่อเสียงของสถาบัน
- 1.3.3) ชื่อเสียงของสาขาที่เปิดสอน
- 1.3.4) ความสะดวกในการเดินทาง
- 1.3.5) การประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้านการศึกษาต่อ
- 1.3.6) ความพร้อมของทรัพยากรการเรียนการสอน ได้แก่ หนังสือและ

ตำราเรียน สื่อ โสตทัศนูปกรณ์ ห้องเรียน

1.4) สารสนเทศด้านค่าใช้จ่าย คือ ข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นตลอด
การศึกษาระดับปริญญาโท ได้แก่

- 1.4.1) ค่าสมัครเรียน
- 1.4.2) ค่าเล่าเรียน
- 1.4.3) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาดูงาน
- 1.4.4) ค่าเดินทาง
- 1.4.5) ค่าที่พัก
- 1.4.6) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ

1.5) สารสนเทศด้านการมีงานทำ คือ อัตราการ ใ้ทำงานทำหลังสำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาโท และอาชีพที่รองรับหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท

1.6) สารสนเทศด้านความยากง่ายในการศึกษา คือ อัตราการสำเร็จ การศึกษาในระดับปริญญาโท ระดับความยากง่ายของแต่ละรายวิชา

2) รูปแบบของสารสนเทศ หมายถึง ลักษณะภายนอกของสารสนเทศด้านการศึกษาต่อ ในระดับปริญญาโท จำแนกเป็น 3 ประเภท คือ

2.1) วัสดุตีพิมพ์ (Printed Materials) เป็นสิ่งตีพิมพ์ หรือวัสดุตีพิมพ์ ในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ หนังสือหรือคู่มือแนะแนวการศึกษาต่อของมหาวิทยาลัยของรัฐ คู่มือแนะนำคณะ หรือ มหาวิทยาลัยของรัฐ วารสารการศึกษาต่อ เอกสารประกอบการบรรยายจากอาจารย์แนะแนว หนังสือพิมพ์บัณฑิตแนะแนว แผ่นพับหรือโบปปลิว ป้ายประชาสัมพันธ์การศึกษาต่อ

2.2) วัสดุไม่ตีพิมพ์ (Non-print Materials) เป็นวัสดุหรือสื่อที่ให้ความรู้โดยผ่านการดู และการฟัง ได้แก่ วิทยุทัศน์แนะนำมหาวิทยาลัยของรัฐเกี่ยวกับการศึกษาต่อ วิดีโอแนะนำ มหาวิทยาลัยของรัฐเกี่ยวกับการศึกษาต่อ

2.3) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Media) เป็นทรัพยากรสารสนเทศในรูปดิจิทัล ได้แก่ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) ด้านการศึกษาต่อ วารสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Journal) ด้าน การศึกษาต่อ หนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Newspaper) ด้านการศึกษาต่อ

3) แหล่งสารสนเทศ หมายถึง แหล่งที่เกิด หรือแหล่งที่เป็นศูนย์รวมและเผยแพร่สารสนเทศ ด้านการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท จำแนกเป็น 3 ด้าน คือ

3.1) แหล่งสารสนเทศบุคคล เป็นแหล่งสารสนเทศที่มีอยู่ในตัวบุคคลที่เป็นผู้รู้ สารสนเทศ โดยเกิดจากการประมวลความคิด ความรู้และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล เช่น เพื่อน อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์แนะแนว ผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาต่อ รุ่นพี่ ผู้ปกครอง บรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่ของบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งการเข้าถึงสารสนเทศบุคคล ต้องใช้วิธีการสอบถามหรือสัมภาษณ์ เพื่อขอคำแนะนำหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากบุคคล เหล่านั้นโดยตรง

3.2) แหล่งสารสนเทศสถาบัน เป็นแหล่งสารสนเทศที่จัดอยู่ในกลุ่มสถาบันหรือ องค์กรต่าง ๆ ของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ เอกชน สมาคม หรือองค์การระหว่างประเทศ เป็นแหล่ง รวบรวมและให้บริการสารสนเทศตามวัตถุประสงค์ของสถาบันนั้น ๆ เช่น ห้องสมุดหรือหอสมุด ของมหาวิทยาลัยของรัฐ ห้องสมุดประชาชน สถาบันบริการสารสนเทศ ห้องแนะแนว บัณฑิต วิทยาลัย ห้องประชาสัมพันธ์

3.3) แหล่งสารสนเทศที่ผ่านช่องทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร คือ แหล่งสารสนเทศที่ไม่ได้จัดตั้งเป็นองค์กรหรือหน่วยงานที่ให้บริการสารสนเทศโดยตรงได้แก่

3.3.1) แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน คือแหล่งสารสนเทศที่มุ่งเผยแพร่สารสนเทศต่อมวลชนโดยผ่านสื่อประเภท วิทยุโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง หนังสือพิมพ์

3.3.2) แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต คือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงฐานข้อมูลขนาดใหญ่เข้าด้วยกัน ทำให้ผู้ใช้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้โดยไม่ต้องจำกัดทั้งเรื่องสถานที่และเวลา ได้แก่ เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยของรัฐ เว็บไซต์ส่วนบุคคล

3.3.3) แหล่งสารสนเทศที่มาจากช่องทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) คือ แหล่งสารสนเทศ ที่มาจากการให้บริการผ่านเว็บไซต์ที่เชื่อมโยงระหว่างบุคคลถึงบุคคล ไปจนถึงบุคคลถึงกลุ่มบุคคลไว้ด้วยกัน โดยเว็บไซต์เหล่านี้จะมีพื้นที่ให้บุคคลเข้ารู้จักกัน และสร้างเครือข่ายร่วมกัน และสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกันได้ ได้แก่ Facebook, GooglePlus, Hi5, Myspace, Twitter, Windowslive Messenger, Wikipedia เป็นต้น

2. ความต้องการสารสนเทศ (Information Need) หมายถึง ความประสงค์ที่จะได้รับสารสนเทศด้านการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท

3. พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ (Information Seeking) หมายถึง กระบวนการ การกระทำ หรือกิจกรรมที่นักศึกษาแสดงออกหรือกระทำ เพื่อให้ได้ข้อมูลต่างๆ ด้านการศึกษาต่อ ในระดับปริญญาโท

4. ผู้แสวงหาสารสนเทศ (Information Seeker) หมายถึง นักศึกษาที่มีความตระหนักและมีความต้องการสารสนเทศด้านการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท และได้กระทำการในการแสวงหาสารสนเทศนั้น เพื่อให้ได้สารสนเทศด้านการศึกษาต่อที่ต้องการ

5. ปัญหาและ อุปสรรคในการแสวงหาสารสนเทศ หมายถึง ข้อจำกัด หรือสิ่งกีดขวางทำให้นักศึกษาที่เป็นผู้แสวงหาสารสนเทศ ไม่สามารถแสวงหาสารสนเทศด้านการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทได้ตามต้องการ จำแนกเป็น 3 ด้าน คือ

5.1) จากนักศึกษาที่เป็นผู้แสวงหาสารสนเทศ

5.2) จากตัวสารสนเทศ

5.3) จากแหล่งสารสนเทศ

6. ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ปัจจัยที่เป็นคุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับ

ปริญญาโท ได้แก่ เพศ อายุ คณะที่กำลังศึกษา ชั้นปี ศาสนา สถาบันการศึกษาที่สังกัด รายได้ต่อเดือนของครอบครัว เกรดเฉลี่ยสะสม

7. **นักศึกษา** หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 มหาวิทยาลัยของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

8. **คณะที่ศึกษา** หมายถึง คณะที่นักศึกษากำลังศึกษาของมหาวิทยาลัยของรัฐที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี จำนวน 3 สถาบัน ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา และมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ซึ่งผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มสาขาวิชาคือ

8.1 สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะวิทยาการสื่อสาร

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร

มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์

คณะพยาบาลศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์

8.2 สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้แก่ คณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ และวิทยาลัยอิสลามศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ได้แก่ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ

สังคมศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ได้แก่ คณะวิทยาการจัดการ และสถาบัน

อิสลามและอาหรับศึกษา

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบความต้องการสารสนเทศในด้านเนื้อหา รูปแบบ และแหล่งสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท

2. ทราบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศในด้านเนื้อหา รูปแบบ และแหล่งสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท

3. ทราบสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับความต้องการสารสนเทศและพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท

4. ทราบปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

Prince of Songkla University
Pattani Campus